

ONDERWERP

Toelichting MER bestemmingsplan Foodpark stikstof en Natura2000

PROJECTNUMMER

C05058.000158

DATUM

13-7-2016

VAN

Henk Ullenbroeck

AAN

Richard Kinderdijk, gemeente Veghel

KOPIE AAN

Richard v.d. Boogaard, Harm Jan Bult

MER Foodpark Veghel

Toelichting naar aanleiding van de bespreking van het concept toetsingsadvies op 7 juli 2016 (projectnummer commissie m.e.r. 3080)

Effecten voor het plan als totaal versus ontwikkelruimte voor een project of handeling

Uit berekeningen met het rekenprogramma AERIUS blijkt dat door stikstofemissies van Foodpark uit verkeer en uit industrie de (maximale) toename van de stikstofbelasting op een voor stikstof gevoelig Natura 2000-gebied (Kampina en Oisterwijkse Vennen) varieert tussen 0,22 mol/hectare/jaar (alternatief 1, effect van de gehele ontwikkeling Fase 1) en 2,24 mol/ha/jaar (worst case alternatief 2, effect van de hele ontwikkeling van Fase 2). Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door industriële emissies van bedrijven in een zwaardere milieucategorie. Bij de invulling van fase 2 is uitgegaan van bedrijven in een zwaardere milieucategorie dan voor fase 1.

Voor Fase 1 van het Foodpark, het deel dat is opgenomen in het voorliggende bestemmingsplan, is als totaliteit (dus voor alle bedrijven samen inclusief alle verkeerseffecten), de toename op een voor stikstof kwetsbaar Natura 2000-gebied maximaal 0,22 mol/ha/jaar (Kampina en Oisterwijkse vennen). Dit ligt boven de grenswaarde van 0,05 mol, de waarde waaronder er geen sprake is van een vergunningplicht of meldingsplicht in het kader van de Natuurbeschermingswet. Maar, die grenswaarde (of drempelwaarde) betreft niet de effecten van de ontwikkeling van het hele bedrijventerrein fase1 Foodpark, maar is een grenswaarde die geldt voor een specifiek project, zoals de nieuwvestiging van één bedrijf op Foodpark fase 1.

Gezien de grote afstand tussen het bedrijventerrein Foodpark 1 en de Natura 2000- gebieden, is het voor de bedrijven die worden toegelaten op basis van het bestemmingsplan Foodpark fase 1 (tot en met categorie 4) mogelijk om aan die (individuele) grenswaarde te voldoen.

In de bijlage bij deze memo zijn twee voorbeeldberekeningen uit AERIUS opgenomen.

- Een berekening van de stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden, uitgaande van de vestiging van een bedrijf met een totaal oppervlak van 5 hectare in het plangebied van Foodpark fase 1, milieucategorie 4 (de in fase 1 maximaal toegestane categorie). Deze berekening laat zien dat de toename van stikstofdepositie bij het oprichten van een dergelijk bedrijf op alle gevoelige habitats binnen de Natura 2000-gebieden lager is dan de grenswaarde van 0,05 mol/(ha*jaar). Er geldt in dit geval geen vergunning- of meldingsplicht in het kader van de Natuurbeschermingswet. De effecten zijn nihil.
- Een berekening van de stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden, uitgaande van realisatie van Foodpark fase 1, maar dan alleen maar de effecten op het gebied van verkeer (totale verkeer voor Fase 1 t.o.v. referentie, zonder bedrijven). De bijdragen op alle Natura 2000-gebieden liggen afgerond overal op 0,00. Dus lager dan 0,0005 mol/ha/jr. De effecten t.g.v. verkeer zijn dus nihil.

Deze voorbeeldberekeningen tonen, samen met de informatie uit het MER, aan dat het bestemmingsplan Foodpark fase 1 uitvoerbaar is binnen de kaders van de Natuurbeschermingswet.

Borging in het bestemmingsplan Foodpark fase 1

Om te borgen dat het bestemmingsplan Foodpark 1 in overeenstemming is met artikel 19j Natuurbeschermingswet, is en wordt in de gebruiksregels van het bestemmingsplan Foodpark fase 1 een stikstofregeling opgenomen.

In overeenstemming met artikel 19kh lid 8 Natuurbeschermingswet 1998 juncto art. 2 leden 1 en 3 Besluit grenswaarden aanpak stikstofdepositie volgt uit de planregels dat van een toename van stikstofdepositie geen sprake is voor zover de uitbreiding/wijziging van de desbetreffende activiteit niet leidt tot een toename van 1 mol dan wel 0,05 mol N/ha/jr of meer (de hoogte van de grenswaarde is afhankelijk van de beschikbare depositieruimte voor grenswaarden in het PAS). Zie o.a. artikel 1.68 uit de planregels van het bestemmingsplan Foodpark fase 1.

Dit stikstofplafond, dat gekoppeld is aan de emissie afkomstig vanuit het bedrijf (alle relevante bronnen behorende bij een project/handeling), is opgenomen in de gebruiksregels in het bestemmingsplan en dient daarmee te worden betrokken bij de toets of een aanvraag om omgevingsvergunning voor het bouwen in overeenstemming is met de bestemming. Indien in bestemmingsplanverband een beroep wordt gedaan op de depositieruimte voor grenswaarden (en later mogelijk op de depositieruimte voor het prioritair project Foodpark fase 1, zie hierna), zal de aanvrager door het overleggen van een Aerius-berekening aan moeten tonen dat sprake is van een depositietoename van onder de 0,05 mol N/ha/jaar, (zoals in het rekenvoorbeeld bij deze memo) dan wel zal hij op basis van de Regeling PAS ingediende en geregistreerde melding moeten overleggen. Bij een dergelijke beoordeling worden alle bronnen die leiden tot een verandering van de stikstofemissie en -depositie betrokken. Dus zowel industriële bronnen als bronnen als verkeer.

Indien voor een bedrijfsuitbreiding ten opzichte van de feitelijk bestaande legale situatie een op basis van de Regeling PAS ingediende en geaccepteerde melding kan worden overlegd, is er van overtreding van het gebruiksverbod geen sprake. Ook niet wanneer na de geregistreerde melding de grenswaarde van rechtswege terugzakt naar 0,05 mol N/ha/jr. Een geregistreerde melding voor een voortdurende activiteit geldt voor onbepaalde tijd (daarmee in het PAS en de daarbij behorende passende beoordeling rekening gehouden). Een verlaging van de hoogte van de grenswaarde heeft daarop geen invloed. De desbetreffende bedrijfsuitbreiding blijft dan ook passen binnen de depositieruimte waar in de planregels expliciet bij is aangesloten.

Aanmelding Foodpark als prioritair project

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant hebben op 31 mei jl. besloten om Foodpark Veghel aan te melden als potentieel nieuw project voor de prioritair projectenlijst van 2016. In het bestemmingsplan voor Foodpark fase 1 is desondanks de hiervoor beschreven stikstofplafondregeling opgenomen, omdat de geactualiseerde prioritair projectenlijst pas in december 2016 in werking treedt. Dat is na het beoogde moment van vaststelling van het bestemmingsplan Foodpark fase 1. Daarnaast is er ook ontwikkelruimte beschikbaar uit de vrije ontwikkelruimte (segment 2).

Voor fase 2 van het Foodpark is geen bestemmingsplan in voorbereiding. Op korte termijn wordt er ook geen bestemmingsplan voor fase 2 voorbereid. Uitgaande van de situatie zoals die nu is, zal er ook dan een beroep moeten worden gedaan op de ontwikkelingsruimte uit het PAS: op ontwikkelingsruimte voor meldingen, voor prioritair projecten of een beroep op de vrije ontwikkelruimte.

Mocht een dergelijk plan worden voorbereid en mocht de ontwikkelruimte dan beperkt zijn, dan zal de ontwikkelruimte voor een "project of handeling" (zoals de vestiging van een bedrijf) dan mogelijk niet groter zijn dan 0,05 mol/ha/jaar. In dat geval zal het bestemmingsplan voor fase 2 alleen ruimte kunnen bieden voor bedrijven uit de milieucategorieën zoals die zijn toegelaten in fase 1 van Foodpark (tot maximaal categorie 4) of voor bedrijven met een vergelijkbare emissie of lager. De toename van depositie op N2000 gebieden door realisatie van Foodpark fase 2 als geheel ligt dan, bij een verlaging van die maximale milieucategorie, in dezelfde orde als nu is berekend voor de totale ontwikkeling van Fase 1. Per "project" is dan de beschikbare ruimte in ieder geval 0,05 mol/ha/jaar. Of meer, voor zover er dan meer ontwikkelingsruimte beschikbaar is (de ruimte voor toenames onder de grenswaarden) of beschikbaar is en wordt toegekend: vooraf uit segment 1, prioritair projecten of na een aanvraag, uit segment 2, de vrije ontwikkelingsruimte.

Tot slot

Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden kunnen indirecte effecten als gevolg van verstoring door geluid, licht, versnippering, veranderingen in waterkwaliteit- en kwantiteit eveneens met zekerheid worden uitgesloten. Ook indirecte negatieve effecten vanwege een toename van de stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden kunnen met zekerheid worden uitgesloten, vanwege de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden en de sanering van veehouderijen die een onlosmakelijk onderdeel zijn van de ontwikkeling van Foodpark fase 1. Per saldo is er sprake van een afname van de stikstofbelasting. De toename van de stikstofbelasting t.g.v. de industriële emissies en emissies uit verkeer zijn aanzienlijk beperkter dan de afname van de stikstofbelasting (vanwege ammoniakemissie uit de stallen) ten gevolge van het saneren van de veehouderijen.

In het onderzoek dat is beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan Foodpark fase 1 en het MER Foodpark, is geconcludeerd dat bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein Foodpark 1 significant negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden en Beschermden natuurmonumenten in de omgeving van het plangebied kunnen worden uitgesloten. Dit onderzoek kan, in samenhang met de Passende Beoordeling van het PAS, gezien worden als een Voortoets/Passende Beoordeling voor het bestemmingsplan Foodpark fase 1. En als een (eerste) voortoets voor een (eventueel) later op te stellen bestemmingsplan voor fase 2.

Indien er op een later moment een bestemmingsplan of vergelijkbaar plan wordt voorbereid voor Foodpark fase 2, kan de gemeente dit onderzoek actualiseren c.q. aanvullen en rekening houden met de dan beschikbare ontwikkelingsruimte in het PAS. Via de milieuzonering en categorisering, planregels als opgenomen in het bestemmingsplan fase 1 of vergelijkbare maatregelen (bijvoorbeeld in een gemeentelijk omgevingsplan onder de Omgevingswet) kan de gemeente op basis van de huidige inzichten een dergelijk plan vaststellen in overeenstemming met de Natuurbeschermingswet. Gelet op de (zeer) grote afstand tot de voor stikstof kwetsbare Natura 2000-gebieden is de behoefte aan ontwikkelruimte voor een dergelijk bedrijventerrein immers zeer beperkt.

Bijlagen:

- Een berekening van de stikstofdepositie op de omliggende Natura2000-gebieden, uitgaande van de vestiging van een bedrijf met een totaal oppervlak van 5 hectare in het plangebied van Foodpark fase 1, milieucategorie 4.
- Een berekening van de stikstofdepositie op de omliggende Natura2000-gebieden, uitgaande van realisatie van Foodpark fase 1, maar dan alleen maar de effecten op het gebied van verkeer (totale verkeer voor Fase 1 t.o.v. referentie, zonder bedrijven).